

Spelregels voor een schone lei

Wettelijke schuldsanering

Spelregels voor een schone lei

Wettelijke schuldsanering

Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch

Bureau Wsnp

☎ (0900) 202 66 20 (€ 0,10 p/m)

✉ wsnpinfo@rvr.org

Overweegt u om een wettelijke schuldsanering aan te vragen? Dan is het goed om daarover eerst meer te weten te komen. Deze folder maakt duidelijk wat de regeling, die ook bekend staat als Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) inhoudt. Met die informatie kunt u beslissen of de Wsnp een goede oplossing vormt voor uw financiële problemen. De belangrijkste spelregels staan eerst kort en puntsgewijs opgesomd. Daarna volgt een iets uitgebreidere toelichting op die spelregels.

Spelregels

U komt als particulier of zelfstandig ondernemer in aanmerking voor een wettelijke schuldsanering als u:

- op eigen kracht uw schulden niet meer kunt afbetalen;
- en geprobeerd heeft een minnelijk akkoord te sluiten met uw schuldeisers;
- en uw schulden niet zijn ontstaan door fraude, een misdrijf of onverantwoord gedrag;
- en u niet al in de schuldsanering zit of in de afgelopen 10 jaar heeft gezeten;
- en u gemotiveerd en bereid bent om de verplichtingen van de Wsnp na te komen.

Als de rechtbank u toelaat tot de Wsnp:

- wordt dat bekendgemaakt via de Staatscourant en via internetregisters op www.rechtspraak.nl en www.wsnprvr.org;
- krijgt u een bewindvoerder toegewezen. Deze onderzoekt uw situatie en controleert of u zich aan de regels houdt. Door een postblokkade belandt al uw post eerst bij de bewindvoerder;
- kunnen schuldeisers bestaande schulden niet meer incasseren;
- moet u rondkomen van een vrij te laten bedrag rond het bijstandsmimum;
- staat u de rest van uw inkomen en waardevolle bezittingen af.

Tijdens de schuldsanering moet u:

- de bewindvoerder alles vertellen wat voor uw zaak van belang kan zijn;
- zich inspannen om zoveel mogelijk geld bijeen te brengen voor aflossing van uw schulden;
- zelf uw vaste lasten op tijd betalen en geen nieuwe schulden maken;
- de oorzaken van uw problemen helpen opheffen.

De schuldsanering kan op verschillende manieren eindigen:

- u kunt tijdens de regeling alsnog een akkoord sluiten waarna de schuldsanering eindigt;

- als u zich niet aan de regels houdt, leidt dit tot een omzetting van de Wsnp in faillissement;
- kunt u de schulden afbetalen, dan wordt de schuldsanering stopgezet;
- voor het overige duurt de schuldsanering meestal drie jaar. Bent u uw verplichtingen nagekomen, dan krijgt u een schone lei en hoeft u het restant van de schulden niet meer te betalen.

Lastige weg, mooie beloning

De wettelijke schuldsanering is geen gemakkelijk traject. Uw naam komt in de Staatscourant en de Wsnp-internetregisters te staan, u moet drie jaar rondkomen van een beperkt budget en moeite doen om zoveel mogelijk geld bijeen te brengen voor de aflossing van uw schulden. Een bewindvoerder controleert via een postblokkade of u zich aan de regels houdt. Maar aan de eindstreep wacht een schone lei als beloning.

Rechtbank beslist

Om gebruik te maken van de Wsnp moet u een schriftelijk verzoek bij de rechtbank indienen. Daarbij hoort een aantal documenten waarvan de gemeentelijke schuldsaneringsverklaring het belangrijkste is. In deze verklaring staat uw situatie beschreven en wordt toegelicht waarom geen andere oplossing van uw schulden mogelijk is. Uw schuldhulpverlener weet hoe u deze documenten kunt krijgen en naar de rechtbank kunt sturen. Op de Wsnp-internetsite (www.wsnp.rvr.org) kunt u onder Publieksinfo opzoeken wie in uw gemeente deze verklaring verzorgt.

De rechtbank vraagt u meestal de stukken mondeling toe te lichten en beslist daarna snel over uw verzoek. In de wet staat beschreven waar de rechtbank op moet letten. Zo moet het echt onmogelijk zijn om op eigen kracht uit uw schulden te komen. Als u bijvoorbeeld geen zin meer heeft om een langlopende lening af te betalen, is dat geen geldige reden voor een schuldsanering. Verder dient u te hebben geprobeerd om een afbetalingsregeling met uw schuldeisers te sluiten, bijvoorbeeld via de schuldhulpverlening in uw gemeente.

De rechtbank kan uw verzoek afwijzen als uw schulden zijn ontstaan door fraude, een misdrijf of onverantwoord bestedingsgedrag. Ook een eerder faillissement of een eerdere schuldsanering kunnen een hindernis vormen.

Bewindvoerder

Krijgt u toestemming om van de Wsnp gebruik te maken, dan benoemt de rechtbank om te beginnen een rechter-commissaris en een bewindvoerder.

De rechter-commissaris houdt namens de rechtbank de voortgang van uw zaak in de gaten. De bewindvoerder zet in het begin uw situatie nog eens uitgebreid op

een rijtje en controleert daarna of u zich aan de regels houdt. Hij of zij komt op huisbezoek en bekijkt al uw post die via een postblokkade bij hem terecht komt. U dient hem of haar te informeren over verhuizing, veranderingen in uw huishouden (huwelijk, echtscheiding, samenwonen, e.d.), een andere baan, sollicitaties als u nog geen werk heeft en andere zaken die voor de schuldsanering van belang kunnen zijn. De bewindvoerder is geen hulpverlener. U moet zelf zorgen dat u al uw zaken op orde heeft en houdt. Als u daarbij hulp of begeleiding nodig heeft, dan zal die van een gespecialiseerde hulpverlener komen. De bewindvoerder kan daar in sommige gevallen bij bemiddelen, maar zijn taak gaat niet verder dan dat.

U kunt de bewindvoerder niet zelf kiezen. Dat doet de rechtbank. Bewindvoerders moeten zelf aan strenge criteria voldoen om dit vak uit te oefenen en worden op hun beurt gecontroleerd door de rechter-commissaris. Bent u niet tevreden over de werkzaamheden die hij of zij verricht, dan kunt u ook de rechter-commissaris hierover per brief informeren. Deze zal u en de bewindvoerder om een toelichting vragen en eventueel een oplossing aandragen voor het probleem.

Schuldeisers

Als u tot de wettelijke schuldsanering wordt toegelaten, legt de rechtbank dat meteen in een vonnis vast. Daarin staat ook de benoeming van een bewindvoerder. U krijgt een kopie van dit vonnis. Verder wordt de inhoud bekend gemaakt in de Staatscourant en speciale registers op internet. Dit is vooral bedoeld om uw schuldeisers te informeren dat u in de Wsnp zit. Zodra zij dat weten, kunnen zij zich namelijk met hun vordering melden bij de bewindvoerder. Alleen dan maken zij kans om mee te delen bij de slotuitdeling.

Budget

Tijdens het huisbezoek of kort daarna ontvangt u van de bewindvoerder een bericht waarin staat welk deel van uw inkomen u maandelijks mag houden om van te leven. Dat heet het vrij te laten bedrag. Alle rechtbanken gebruiken hiervoor dezelfde rekenmethode. Dit bedrag ligt meestal rond het niveau van de bijstand. U moet dus een flinke periode (doorgaans drie jaar) rondkomen van een beperkt budget. Als u betaald werk heeft, krijgt u iets meer leefgeld. Al het geld (of goederen) dat u meer hebt of krijgt of verdient, moet u afdragen aan de bewindvoerder. Dus ook waardepapieren en spaargeld of meevallers zoals erfenissen en teruggave van belastingen. Daarnaast kan de bewindvoerder kostbare goederen verkopen die u niet persé nodig heeft. Normale huisraad mag u houden.

De bewindvoerder stort al het geld dat vrijkomt op een aparte rekening en spaart zo voor aflossing van de schulden.

In principe betaalt u zelf uw vaste lasten, uw boodschappen en alle andere 'norma-

le' uitgaven. Als u moeite heeft om uw financiën zelf te regelen, kunt u in aanmerking komen voor budgetbeheer. De kosten hiervoor zijn in principe voor uw eigen rekening. In een aantal gemeenten kunt u hiervoor een beroep doen op de bijzondere bijstand.

Verplichtingen

Tijdens de schuldsanering mag u geen nieuwe schulden laten ontstaan door bijvoorbeeld de huur of energie niet te betalen. Verder is het de bedoeling dat u uw best doet om zoveel mogelijk geld voor schuldeisers bijeen te brengen. Dit kan betekenen dat u goedkoper gaat wonen of (beter) betaald werk zoekt. Indien u parttime werkt, moet u wellicht meer uren gaan werken. Ook kan het nodig zijn dat u tijdens de schuldsanering hulp aanvaardt om de oorzaken van uw schulden op te heffen. Misschien bent u gebaat bij budgetbegeleiding, hulp van maatschappelijk werk of medische zorg.

Zelf heeft u van deze inspanningen niet altijd direct voordeel of soms zelfs alleen maar hinder. Toch is het ook in uw belang om deze verplichtingen na te komen. Doet u dat namelijk niet, dan kan de rechtbank de schuldsanering beëindigen en gaat u failliet. Maar er is nóg een belangrijke reden om hieraan te werken. Lukt het u immers om op alle fronten orde op zaken te stellen, dan is het na afloop van de schuldsanering veel gemakkelijker om ook zonder toezicht van een bewindvoerder of hulp van een schuldhulpverlener uit de problemen te blijven.

Einde schuldsanering

De schuldsanering duurt gemiddeld drie jaar. Op enig moment komt dus het einde in zicht. Dat einde kan diverse vormen aannemen.

Akkoord

Het loont de moeite uw schuldeisers alsnog een akkoord aan te bieden. Als zij dat aannemen en de rechtbank het goedkeurt, dan kan de schuldsanering worden beëindigd en gaat u het akkoord uitvoeren. Meestal gebeurt dat in de eerste maanden van een schuldsanering. Met zo'n akkoord hoeft de regeling dus maar een paar maanden te duren. U vindt meer informatie hierover in de folder 'Een akkoord is de moeite waard'.

Faillissement

Houdt u zich niet aan de spelregels van de Wsnp, dan verspeelt u de kans op een nieuwe start. De rechtbank kan dan de schuldsanering beëindigen en u gaat automatisch failliet. Dat is doorgaans erg nadelig. In een faillissement staan namelijk de

belangen van de schuldeiser voorop, terwijl in de schuldsanering ook met u rekening wordt gehouden. Blijft bij de beëindiging van het faillissement nog een deel van de schulden onbetaald, dan kunnen uw schuldeisers tot in de lengte der jaren beslag laten leggen op uw loon, uitkering of goederen.

Schulden voldoen

Als u op een of andere manier zoveel geld spaart, dat u de schulden volledig kunt betalen, is er geen reden meer de schuldsanering voort te zetten. De rechtbank beëindigt de regeling dan, ook als de looptijd van drie jaar nog niet voorbij is.

Schone lei

Lukt het niet om binnen drie jaar alle schulden af te lossen, maar heeft u zich wél aan de regels gehouden, dan verstrekt de rechtbank u toch een schone lei. Van het bedrag dat u heeft gespaard, betaalt de bewindvoerder eerst de kosten van de schuldsanering. Wat overblijft, gaat naar uw schuldeisers. Meestal kan slechts een deel van de schulden die onder de Wsnp vallen, daarmee worden betaald. De schuldeisers kunnen echter niets meer doen om het restant later nog te innen. Mocht u op enig moment zelf de restschuld willen betalen, dan kan dat. Ook de beëindiging van de schuldsanering wordt via de Staatscourant en speciale registers op internet bekendgemaakt.

Na afloop

Het kan zijn dat u na het verkrijgen van de schone lei toch nog gevolgen ondervindt van uw vroegere financiële problemen. Misschien krijgt u minder gemakkelijk dan voorheen een lening of krediet of kunt u niet zomaar goederen kopen op afbetaling. Dit komt doordat het Bureau KredietRegistratie (BKR) te Tiel geen gegevens over Wsnp-zaken registreert. Bij geregistreerde vorderingen waarop een schone lei wordt verleend, komt wel een einddatum te staan. Deze registraties zijn soms lastig maar kunnen u ook helpen om nieuwe problemen te voorkomen. En juist als u zich zoveel moeite heeft getroost om een schone lei te verwerven, zou het erg bitter zijn als u opnieuw in problemen komt. Temeer daar u bij nieuwe schulden in principe de eerste tien jaar niet opnieuw gebruik kunt maken van de Wsnp.

Meer informatie

Over de wettelijke schuldsanering kunt u op een speciale Wsnp-internetsite van de Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch meer informatie vinden. Het adres is www.wsnp.rvr.org.

*Deze folder is een uitgave van de
Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch.*

*De Raad voor Rechtsbijstand geeft met betrekking tot de
Wet schuldsanering natuurlijke personen nog enkele andere folders uit:*

- *Van schuld naar schone lei (informatie over schuldhulpverlening)*
- *Een akkoord is de moeite waard
(informatie over het aanbieden van een akkoord)*
- *Schulden overwinnen...Onderneem het!
(informatie over het oplossen van financiële problemen
voor (ex-)ondernemers)*
- *Schuldeisers kunnen kiezen
(informatie over de mogelijkheden voor schuldeisers)*

De folders zijn te bestellen via www.wsnpr.vvr.org, Publieksinfo.